



SCHOOLPLAN

Bernard Lievegoed College 2019-2024

'We leren en leven samen om ervoor te zorgen dat onze leerlingen als zelfstandig individu de wereld open, weerbaar en bewust tegemoet kunnen treden.'

Missie Bernard Lievegoed College

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Totstandkoming van het schoolplan.....	3
Samenhang met andere documenten.....	4
Leeswijzer.....	5
1. Uitgangspunten van het bestuur.....	6
1.1 INLEIDING.....	6
2. De opdracht van de school.....	7
2.1 INLEIDING.....	7
2.2 DE MISSIE VAN HET BERNARD LIEVEGOED COLLEGE.....	7
2.3 DE VISIE VAN HET BERNARD LIEVEGOED COLLEGE.....	7
3. Onderwijskundig beleid.....	11
4. Personeelsbeleid.....	19
5. Kwaliteitszorg.....	24
6. Sponsorbeleid.....	28
7. Financieel beleid.....	29
Bijlage 1: Werkdocument.....	31
Bijlage 2: Bij het schoolplan 2019-2024, stand van zaken 2019-2020.....	34

Voorwoord

Voor u ligt het schoolplan 2019-2024 van het Bernard Lievegoed College.

Het Bernard Lievegoed College, onderdeel van het Bonnefanten College, biedt voortgezet vrijeschoolonderwijs aan leerlingen in Maastricht en de regio gebaseerd op de pedagogisch-didactische visie van de Oostenrijkse filosoof Rudolf Steiner (1861-1925).

Het schoolplan 2019-2024 is een koersdocument dat de koers van het Bernard Lievegoed College aangeeft voor de komende vier jaar. Het schoolplan beschrijft het beleid dat aan de basis ligt van de werkwijze van de school. De school gebruikt het schoolplan om het beleid van elk schooljaar vast te stellen. Het beleid komt eerst in een jaarplan en die informatie komt vervolgens terecht in de schoolgids. Er bestaat geen duidelijke definitie voor de term 'schoolplan'. Het Bernard Lievegoed College ziet het schoolplan als een geheel van documenten die omschrijven hoe het onderwijs is ingericht en welke onderdelen de komende tijd verder ontwikkeld worden.

Totstandkoming van het schoolplan

We hebben als team de missie en visie herijkt en de strategieën geselecteerd waarmee we onze visie in de jaren 2019 tot 2024 willen realiseren. De onderwijskundige visie is de basis van waaruit de school wil werken.

Daarnaast zijn gegevens verzameld, die duidelijk maken welke positie de school aan het eind van de vorige schoolplanperiode innam op de verschillende beleidsterreinen. Daarbij is gebruik gemaakt van de volgende gegevens:

- zelfevaluatie waarderingskader Inspectie 2018-2019,
- opbrengsten uit gesprekken met het team, ouders en leerlingen,
- de meest recente inspectierapporten,
- tevredenheidsmetingen van ouders, leerlingen en medewerkers,
- in mindere mate de analyse van de opbrengsten en/of resultaten van methodeonafhankelijke toetsen.

We hebben in dit plan nog niet de omgevingsanalyse kunnen meenemen die aangeeft hoe de school gewaardeerd wordt vanuit vervolgopleidingen en hoe de samenwerking met de instanties en instellingen waar de school mee samenwerkt gewaardeerd wordt. Ook hebben we geen diepgaande analyses ten aanzien van opbrengsten en resultaten meegenomen, aangezien het punt van analyseren van opbrengsten als verbeterpunt staat genoteerd. Dit laatste punt pakken we op in het schooljaarplan 2019-2020

De analyse van bovenstaande gegevens, samen met onze missie en visie heeft geresulteerd in een aantal strategieën, die voor ons team leidend en richtinggevend zijn voor de beoogde concrete ambities.

Het team stelt zich onder leiding van de directie verantwoordelijk voor de uitvoering van dit schoolplan in de komende vier jaar.

Het bevoegd gezag stelt zich verantwoordelijk voor het ondersteunen en bewaken van hetgeen in het schoolplan is beschreven.

Het bevoegd gezag stelt zich garant voor het gericht inzetten van middelen voor het ondersteunen van dit schoolplan.

De directie stelt het bestuur op de hoogte van de bereikte doelen door vier keer per jaar in gesprek te gaan met het bestuur over de behaalde resultaten met behulp van o.a. signaleringsrapportages.

Samenhang met andere documenten

De schoolgidsen in de periode 2019-2024 worden samengesteld op basis van de inhoud van het schoolplan.

In dit schoolplan verwijzen we naar de volgende documenten, die aanwezig zijn op onze school:

- zelfevaluatie waarderingskader inspectie,
- kwaliteitsjaarkalender,
- professionaliseringsplan,
- strategisch personeelsbeleid,
- waardenhuis van het Bernard Lievegoed College,
- schoolgids,
- schoolondersteuningsprofiel,
- schoolondersteuningsplan,
- ondersteuningsplan samenwerkingsverband,
- verzuimbeleid personeel,
- beleidsplan burgerschap,
- leerlingparticipatie.

Het schoolplan is ter goedkeuring aan de medezeggenschapsraad aangeboden.

Leeswijzer

Dit schoolplan is het beleidsdocument voor de schoolplanperiode 2019-2024.

Het is opgesteld binnen de kaders van het strategisch beleidsplan van ons bestuur, het Limburgs Voortgezet Onderwijs (LVO) dat is samengevat in hoofdstuk 1.

Hoofdstuk 2 gaat over het onderwijs op onze school en hoe we dat verder willen ontwikkelen in de periode van 2019-2024. Dit hoofdstuk is vertaald naar een 'schoolplan op 1 A4', dat ons helpt om onze richting en focus scherp te houden.

In hoofdstuk 3 wordt de wijze beschreven waarop invulling wordt gegeven aan het onderwijsbeleid. Hoofdstuk 4 beschrijft het personeelsbeleid.

De kwaliteitszorg wordt beschreven in hoofdstuk 5. Tenslotte wordt in hoofdstuk 6 het sponsorbeleid beschreven en afsluitend in hoofdstuk 7 wordt de link gelegd met financiën.

1. Uitgangspunten van het bestuur

1.1 INLEIDING

Ter voorbereiding op de schoolplanperiode 2019-2024 heeft het bestuur nog niet volgens een vooraf vastgesteld traject de strategieën op bestuursniveau bepaald voor de komende schoolplanperiode.

Dit heeft te maken met de bestuurswissel die plaats gaat vinden. Momenteel kent het bestuur een interim-voorzitter en lid.

2. De opdracht van de school

2.1 INLEIDING

Dit hoofdstuk is dragend voor ons werk in de komende schoolplanperiode. We verantwoorden hiervan uit welke opvattingen ons onderwijs verzorgd wordt. Deze opvattingen zijn gebaseerd op de visie van het team en de conclusies die we als team getrokken hebben uit de verzamelde gegevens. Daarnaast is een interne analyse van onze school uitgevoerd. Dat heeft geresulteerd in een aantal sterke en zwakke kanten van onze organisatie en kansen en bedreigingen in de nabije toekomst. Zie ‘Werkdocument bijlage 1’ voor de samenvatting van deze analyse. Al deze gegevens samen zijn gebruikt om de meest passende strategieën te kiezen voor de komende vier jaar.

2.2 DE MISSIE VAN HET BERNARD LIEVEGOED COLLEGE

‘We leren en leven samen om ervoor te zorgen dat onze leerlingen als zelfstandig individu de wereld open, kwetsbaar en bewust tegemoet kunnen treden.’

2.3 DE VISIE VAN HET BERNARD LIEVEGOED COLLEGE

In de visie van de school geven we aan hoe we ons onderwijs willen vormgeven. De beschreven uitgangspunten beschouwen we als kwaliteitscriteria waaraan we ons onderwijs in de komende periode willen toetsen.

Het doel van ons onderwijs is jonge mensen te begeleiden bij hun ontwikkeling ‘te worden wie ze zijn’. Dat doel operationaliseren we in lijn met de driegeleding van Gert Biesta. Hij formuleert drie doelen voor het onderwijs:

- de kwalificatie (het verwerven van zinnige kennis en vaardigheden; een diploma)
- de socialisatie (vertrouwd worden met de traditie, vertrouwd worden met de normen en waarden van onze cultuur, volwaardig kunnen deelnemen aan onze samenleving)
- de subjectwording (volwaardig mens worden).

In deze visie, de waarden van ons onderwijs staat de drievoudige opdracht ‘kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming’ centraal.

Onze leerlingen groeien uit tot zelfstandige individuen die met vertrouwen (in zichzelf) en een open houding (naar de ander) deelnemen in de samenleving, in staat zijn om zich kwetsbaar op te stellen en te laten zien wie ze zijn. Respect voor ik, de ander en de wereld.’ Onze school is een school van leerlingen, docenten, onderwijsondersteunende medewerkers én ouders samen.

We staan open voor alle ouders en kinderen die geïnteresseerd zijn in onze school. Ouders en leerlingen zijn een volwaardig partner en kiezen bewust voor onze school. Bij 'het Bernard Lievegoed' spreken we elkaar aan op de wil.

Onze docenten en onderwijsondersteuners zijn betrokken, hebben passie voor hun werk en geven daar hun eigen creatieve en professionele invulling aan. Ze investeren in een goed, open en sociaal schoolklimaat, waar de leerlingen zich veilig voelen, en vertrouwd. Een klimaat waarin 'fouten maken mag'. En waarin verantwoordelijkheid genomen wordt en kan worden.

We hechten aan respectvolle omgang met elkaar, onderling als collega's, maar ook met onze leerlingen en hun ouders. We zijn oprecht geïnteresseerd in (de mens achter) de leerling en investeren in een goed en open contact. Dit doen we vanuit de overtuiging dat ieder mens ertoe doet en ieders mening van belang is. Zo zorgen de docenten en alle andere medewerkers voor een vertrouwde, veilige leeromgeving en dragen ze bij aan het tot groei en bloei komen van de individuele leerling.

Om de leerling maximaal tot ontplooiing te brengen, staan we voor helderheid in de communicatie, structuur en eigenaarschap. We willen dat niet alleen de docent maar ook de leerling en ieder ander in de schoolorganisatie zich verantwoordelijk voelt voor het leerproces.

In ons (vrijeschool)onderwijs staat de persoonlijkheidsvorming van onze individuele leerling centraal: de ontwikkeling van de leerling als mens, een basis waar hij z'n leven lang op kan bouwen. Het Bernard Lievegoed College wil daarin voor haar leerlingen écht van betekenis zijn.

Het leren met je hoofd (denken), hart (voelen) en handen (willen) is de drie-eenheid van waaruit wij kijken en ons onderwijs (in)richting geven. We leren onze leerlingen te beschouwen alvorens te oordelen, bewust te zijn van de leef- en belevingswereld van de ander, en eigen keuzes te maken.

Met oog en respect voor (de wijsheid en de schoonheid van) de natuur & de wereld. Creatief denken, authenticiteit en originaliteit zijn vaardigheden en eigenschappen die wij stimuleren bij onze leerlingen. Het kunstzinnig onderwijs is verweven in alle lessen. Kunst is een manier van kijken en handelen.

Vertaling van de visie naar kwalitatieve doelen voor 2019-2024

- De school gaat de komende vier schooljaren werken om de visie leidend te laten zijn in het handelen van de medewerkers door dialoog aan te gaan met elkaar, ouders en leerlingen.
- De leerlingen nemen meer de verantwoordelijkheid voor de regie van het leren. Ondersteunend daarbij is de rol van de docent, door aandacht te besteden aan het leerproces van de medewerkers en scholing te bieden waar nodig om de rol van de docent meer te laten aan sluiten bij het leerproces van de leerling dat hoort bij het nemen van verantwoordelijkheid voor de regie van het leerproces.
- De school gaat de komende vier schooljaren een visie ontwikkelen op kwaliteitszorg en haar processen beschrijven met daaraan gekoppeld de PDCA-cyclus en de RACI-matrix.

Aan deze doelen linken we onderstaande thema's. Sommige thema's horen bij meerdere doelen. Er is in dit document gekozen om het thema steeds bij één hoofdstrategie te plaatsen. Onderstaande thema's staan soms op zichzelf of moeten nog verder uitgesplitst worden. Sommige thema's rondt de school binnen een jaar af, andere thema's vragen meer tijd. Dit alles is terug te vinden in de schooljaarplannen van de komende vier schooljaren.

- I. De school werkt aan een professionele cultuur door handelsperspectieven te laten aansluiten bij de waarden van de school.
 - Dialoog aangaan en organiseren over de visie en de daar bijbehorende handelingsperspectieven.
 - Aanspreekcultuur vergroten.
 - Verticale en horizontale verbindingen lessentabel verstevigen en lessentabel onder de loep nemen.
 - Burgerschap verstreken door middel van Unescoschool aanvraag.
 - Gezamenlijk meer verantwoordelijkheid dragen voor een goede leeromgeving.
- II. De leerlingen nemen meer de verantwoordelijkheid voor de regie van het leren.
 - Leerlingparticipatie vergroten.
 - Interventies monitoren (doorgaande leerlijn) en meer de verantwoordelijkheid van de interventies delen.

- Vergroten van kennis van docenten op gebied van didactisch en pedagogisch handelen passend bij de visie en de terugkoppeling vanuit gesprekken met leerlingen, docenten en ouders.
- Coachingvaardigheden docenten vergroten.
- Meer maatwerk voor leerlingen op verschillende gebieden, zoals hoogbegaafdheid, tl-leerlingen, instructie- en verrijkuren uren ed.

III. De school gaat de komende jaren kwaliteitsbewustzijn bevorderen door meer de dialoog over kwaliteit in alle lagen van de organisatie te organiseren.

- Beleidsplan kwaliteitszorg.
- Toetsbeleid uitschrijven en implanteren.
- Taalbeleidsplan uitwerken en implanteren.
- Inzichtelijke rapportages voor leerlingen en ouders.
- Inzetten analyses Diataal bij Nederlands en Engels.
- Onderzoeken vervolgstudies en tussenjaar.
- Meer gebruik maken van prognoses en analyses bij o.a. de af- en opstroom en examenresultaten.
- Onderwijstijd beter in kaart brengen en analyseren.

In de volgende vijf hoofdstukken beschrijven we het onderwijskundig beleid, personeelsbeleid, de kwaliteitszorg, sponseringbeleid en wordt de link gelegd met financiën.

3. Onderwijskundig beleid

INLEIDING

In dit hoofdstuk beschrijven we welke ambities de school heeft en op welke wijze wij ons onderwijskundig beleid beschreven is.

De beschrijving omvat in elk geval:

- Hoe de (in de visie omschreven) waarden van ons onderwijs; de drievoudige opdracht 'kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming' terugkomen in ons onderwijs.
- Hoe wij ons onderwijs (in)richting geven vanuit de drie eenheid hoofd (denken), hart (voelen) en handen (willen).
- Hoe het onderwijs bijdraagt aan de ontplooiing van de leerling waarbij niet alleen de docent maar ook de leerling en ieder ander in de schoolorganisatie zich verantwoordelijk voelt voor het leerproces en de eigen ontwikkeling.
- Hoe de school, met behulp van een passende lessentabel, inzet van data en bekwaamheid van docenten op dit gebied, meer maatwerk biedt.
- Hoe de school zorgt voor meer onderlinge afstemming tussen; vakken onderling (horizontale verbindingen), binnen een vakgroep (verticale verbindingen) en met het primair onderwijs (PO).

DOEL EN AMBITIE

Het doel en de ambitie van ons onderwijskundig beleid is meer aan te sluiten bij de herijkte visie en missie. Daarvoor is het van belang dat er een juiste balans en doorlopende lijn wordt gevonden tussen de vrijeschool doelen en ambities enerzijds en de landelijke vereisten anderzijds. Ook is het de ambitie om aan te sluiten met onze doorlopende leerlijn op die van de het primair onderwijs. Daarnaast moet er meer met elkaar worden afgestemd; vakken onderling (horizontale verbindingen) en binnen een vakgroep (verticale verbindingen). Ook is het van belang dat het onderwijs dat gegeven wordt aansluit bij de individuele vragen van de leerling; er mag maatwerk worden aangeboden. Een passende lessentabel moet ervoor zorgen dat het onderwijs zo is ingericht dat bovenstaande bereikt kan worden.

HOE WERKT DE SCHOOL DE UITGANGSPUNTEN, DE DOELSTELLING EN DE INHOUD VAN HET ONDERWIJS UIT IN DE PRAKTIJK?

We zijn als school samen aan het bouwen aan betekenisvol onderwijs. Dit doen we vanuit de visie.

De afgelopen jaren is de focus in school meer en meer komen te liggen op gedeeld leiderschap en samen verantwoordelijk zijn voor de organisatie. Dit is in lijn met een professionaliseringslag waarbij het samen dragen, elkaar aanspreken op gedrag en regie nemen over het eigen proces centraal staan.

Daarom zijn er sinds schooljaar 2018-2019 vraagstukgroepen opgezet. Dit zijn 'projecten' waarbij een bepaald onderwerp binnen school grondig wordt onderzocht door een groep van docenten die zich verbindt aan het onderwerp en dus de vraagstukgroep. Zij brengen de situatie in kaart, evalueren, onderzoeken alternatieven en brengen uiteindelijk een advies uit. Afhankelijk van het vraagstuk zal er literatuuronderzoek moeten worden gedaan, zullen er andere scholen worden bezocht, zal er binnen onze school moeten worden geëvalueerd of zal worden gekeken naar visie en geschiedenis van de school. Belangrijk onderdeel bij een vraagstukgroep is het continue ophalen en afstemmen met het hele docententeam en indien nodig met leerlingen en ouders.

Sinds het schooljaar 2018-2019 zijn de volgende zaken onderwerp van een vraagstukgroep: 'aandacht voor de individuele leerling', 'toetsbeleid', 'verlengd havo' én 'burgerschap'. In schooljaar 2019-2020 gaat worden gestart met de vraagstukgroep lessentabel. Tevens zijn het periode-onderwijs en doorlopende leerlijnen (met PO en MBO/HBO/WO) 'kandidaat' onderwerpen voor een nieuwe vraagstukgroep in de komende jaren.

WAT ZIJN DE EIGEN OPDRACHTEN VOOR HET ONDERWIJS OP DE SCHOOL? HOE GEEFT DE SCHOOL VORM AAN HET PEDAGOGISCH-DIDACTISCH KLIMAAT EN HET SCHOOLKLIMAAT?

Het pedagogisch-didactisch handelen, gebaseerd op de vrijeschoolpedagogiek zijn zichtbaar in het dagelijks handelen van de docenten. Belangrijk onderdeel van de vrijeschool is dan ook dat er ontwikkelingsgericht wordt lesgegeven. Dat betekent dat er kunstzinnig onderwijs wordt gegeven, er rekening wordt gehouden met de leeftijdsfase, er een goede balans is bij opdrachten/lessen/lesdag in denken-voelen-willen en dat elke leerling wordt aangesproken/wordt gezien.

Vanuit onze antroposofische achtergrond als vrijeschool heeft ook leerlingparticipatie een belangrijke rol. Leerlingen wordt gevraagd mee te denken over allerlei zaken. Enkele jaren geleden is er al een verbeterplan opgesteld om leerlingparticipatie op het BLC te versterken.

Daarmee samenhangend wordt er gewerkt aan een plan om Positive Behaviour Support (PBS), in het hele onderwijs te integreren. Het idee is om vanuit preventieve strategieën en interventies beter te kunnen aansluiten bij de behoeften van leerlingen, waardoor uitval vermindert en leerlingen positief worden gestimuleerd op sociaal-emotioneel gebied.

Een centraal thema voor de komende jaren gaat ook zijn het feedback geven en ontvangen aan elkaar. We willen hiermee een aanspreekcultuur creëren. Dit geldt niet alleen voor collega's, maar ook voor leerlingen en ouders. Hoe gaan we als leerlingen in een klas met elkaar om? Spreek eerst elkaar aan voordat je naar docent, mentor of ouders gaat. Ga als ouder niet altijd meteen mee met je kind als die iets vindt over school, maar benoem ook de andere kant van het verhaal en vraag naar wat de leerling zelf had kunnen doen. Regie nemen over je eigen leerproces.

Bij ons op school zitten leerlingen in de eerste drie leerjaar in heterogene groepen bij elkaar zitten met drie niveaus (vmbo-tl, havo en vwo). Door differentiatie toe te passen in ons onderwijs wordt getracht te zorgen voor aansluiting op het juiste niveau. Hierdoor is er een continue afstemming tussen het niveau van de leerling en de bijbehorende lesstof. Door te differentiëren wordt de leerling zowel op het juiste cognitieve als op het juiste ontwikkelingsniveau aangesproken. Differentiatie is daarom een belangrijk onderwerp bij ons op school.

Scholing omtrent dit onderwerp heeft de laatste 5 jaar centraal gestaan. Desalniettemin blijft differentiatie een aandachtspunt. Vooral nieuwe docenten moeten hier wegwijs in gemaakt worden. Daarnaast is het van belang dat er niet alleen gedifferentieerd wordt op niveau, maar ook op leerstijlen. Het onderwerp differentiatie sluit aan bij het stuk maatwerk dat wordt geboden.

In de bovenbouw wordt er maatwerk geboden in de vorm van de zogenaamde studiepleinuren. In de afgelopen jaren zijn het aantal vaklessen in de bovenbouw (BB) gereduceerd van 3 naar 2 vaklessen per vak in alle jaarlagen. Door dit te doen, is er ruimte gecreëerd voor meer maatwerk. Het komt erop neer dat er voor elk vak een aantal leerlingen (en dus niet de hele klas) behoefte hebben aan extra contactmomenten met een docent voor een of meerdere vakken. De studiepleinuren maken dit mogelijk. Dit zijn momenten aan het einde van de dag waar een leerling bij een vakdocent terecht kan in het lokaal met vragen of extra uitleg. In schooljaar 2018-2019 zijn de uren ingezet ten behoeve van het verbeterplan havo, vanaf schooljaar 2019-2020 hebben we deze uren vast opgenomen in het lesrooster.

In de middenbouw wordt er vanaf 2019-2020 maatwerk geboden middels de studieklas 9TL in klas 9. Leerlingen met een definitief tl-advies kunnen hier terecht voor extra ondersteuning, om huiswerk te maken en de focus meer te richten op het eindexamen. Dit doen zij in de tijd dat de rest van de klas vakken volgt die 9TL leerlingen niet in hun vakkenpakket hebben. Dit was een noodzakelijk aangezien we constateerden dat er te veel tl-leerlingen na klas 8 uitstroomden.

Daarnaast kennen we sinds schooljaar 2019-2020 de extra-curriculaire vakken in klas 7. Dit zijn vakken waar sterke vwo-leerlingen naartoe kunnen voor een stukje extra uitdaging en verdieping.

Afgelopen schooljaar (2018-2019) zijn er, vanuit de methode Leerkracht, een aantal leerling- en ouderarena's georganiseerd waar die partijen input konden geven. Hieruit kwam naar voren dat leerlingen meer behoefte hebben aan hulp bij studievaardigheden. Een aantal mensen uit het ondersteuningsteam is samen met docenten hiermee aan de slag gegaan. Er is informatie opgehaald vanuit het team op studiedagen. Vervolgens is er in dit schooljaar de Planda gelanceerd voor klas 7. Hiermee leert de leerling huiswerk plannen en organiseren.

Komende jaren blijven we aandacht besteden aan de executieve functies en zal dit verder worden uitgezet in de school.

Tot slot gaat de school de komende jaren een visie ontwikkelen op kwaliteitszorg en haar processen beschrijven met daaraan gekoppeld de PDCA-cyclus en de RACI-matrix. De processen van bijna alle, in dit hoofdstuk genoemde, onderwerpen zullen op die manier worden beschreven.

HOE DRAAGT DE SCHOOL ZORG VOOR DE VEILIGHEID OP SCHOOL? WELKE EIGEN AMBITIES HEEFT DE SCHOOL OP HET GEBIED VAN VEILIGHEID?

De school heeft een veiligheidsbeleid dat staat beschreven in het veiligheidsplan "de Veilige School". Hierin staan ook korte en lange termijn doelstellingen omschreven.

Het Bernard Lievegoed College richt zich op het ontwikkelen van de gehele mens en besteedt vanuit die visie aandacht aan een gezond en veilig schoolklimaat. Sociale vorming is tegelijk een inherent onderdeel alsook een doelstelling van het onderwijs. De gemeenschap vormt de bedding waarin het individu zich kan ontwikkelen. Zij draagt in hoge mate bij aan een veilig leefklimaat waarin leerlingen zichzelf kunnen zijn. Hoewel een leerlingenstatuut en veiligheidsprotocol niet ontbreken, gaat het veiligheidsbeleid verder dan dat. Het gemeenschapsleven is een onderdeel van de visie.

De school hecht een groot belang aan een positief sociaal proces en besef van normen en waarden in en buiten de les. Alle medewerkers leveren hieraan een actieve bijdrage en stimuleren de leerlingen om hierin ook hun verantwoordelijkheid te nemen. Als school geven op verschillende manieren invulling aan dit thema: klas en mentor blijven gedurende een langere periode bij elkaar. Zo groeit de docent mee met de klas en begeleidt de leerlingen in hun individuele en sociale leerproces; het klassenverband draagt sterk bij aan de gemeenschapsvorming. De school richt zich op een binding van de leerlingen met hun klas. Ondanks differentiatie of profielkeuze blijven de leerlingen hun klasgenoten veel zien (o.a. tijdens het periodeonderwijs).

Docenten geven zelf de lessen vorm. Leerlingen worden gestimuleerd om de stof op hun eigen manier te verwerken door geschreven, gesproken en creatieve werkvormen. Als er een persoonlijke of maatschappelijke casus speelt, maakt de mentor/docent ruimte om dat met elkaar te delen.

Buiten de lessen besteedt de school veel aandacht aan gemeenschapsvorming en respect voor elkaar. Dat is vooral zichtbaar tijdens de jaarfeesten die met de hele schoolgemeenschap gezamenlijk worden gevierd, en tijdens de projecten en uitvoeringen. Maatschappelijke stages is een vast onderdeel van het leerplan vanaf het derde leerjaar.

Het veiligheidsbeleid werkt door in het pedagogisch klimaat: omgangsvormen en respectvol met elkaar omgaan heeft zijn effect in de klas. Met de verstevigde aandacht voor de didactische werkvormen is ook meer aandacht voor een gezond werkklimaat in de klas. Met bepaalde specifieke vrijeschoolvakken, zoals toneel, dans en koor, wordt een impuls gegeven aan onderlinge samenwerking, zelfreflectie en houding ten opzichte van de omgeving. Dit alles kan de school alleen maar bewerkstelligen doordat alle medewerkers op school deze visie ook uitdragen, open staan voor ontwikkeling ten aanzien van preventiemogelijkheden met betrekking tot veiligheid en het belang inzien van procedures.

HOE WORDT HET BURGERSCHAPSONDERWIJS INGERICHT?

Binnen vrijescholen is datgene wat in de bepaling onder burgerschap en integratie wordt verstaan al sinds lange jaren onderdeel van het onderwijscurriculum. In schooljaar 2018-2019 is er uitgebreid onderzoek gedaan naar het burgerschapsonderwijs op school en is er een document (burgerschap beleidsnotitie) opgesteld. Daarin wordt uitgewerkt wat de visie van de school is ten aanzien van dit onderwerp en hoe binnen het “periode-onderwijs” (projectonderwijs), in de vaklessen en tijdens de sociaal (maatschappelijke) stages hieraan

aandacht wordt besteed. Gelijktijdig met dit beleidsdocument is er een adviesrapport over de verankering en verbetering van Burgerschap in de Bernard Lievegoed School gepubliceerd.

In dat adviesrapport zijn een aantal aanbevelingen gedaan om het burgerschapsonderwijs beter te borgen in school.

In schooljaar 2019-2020 gaat er een groep (bestaande uit leerlingen en docenten) aan de slag met het invullen van het werkplan om ons aan te kunnen sluiten bij UNESCO. Dit zal eind schooljaar 2019-2020 worden ingediend waarna we een jaar (2020-2021) een UNESCO-oriëntatieschool zijn en de plannen verder gaan uitrollen in de school. Dat betekent ook dat er deelgenomen gaat worden aan de vergaderingen en bijeenkomsten van het netwerk. In dit oriëntatiejaar wordt het werkplan verder bijgesteld aan de hand van de ervaringen en het kwaliteitskader voor burgerschapsonderwijs. Ook formuleren we dan een heldere visie op UNESCO en zorgen we ervoor dat de UNESCO-coördinator op school het profiel te bewaken.

Het streven is om vanaf 2021-2022 ons aan te sluiten bij UNESCO als UNESCO-school en een heldere doorlopende leerlijn/kwaliteitskader te hebben voor burgerschapsonderwijs die breed gedragen wordt binnen de school.

HOE GAAT DE SCHOOL OM MET TAALACHTERSTANDEN?

In de doorlopende leerlijnen is bij de talen door vakgroepen geborgd dat de referentieniveaus worden gehaald. In de eerste twee leerjaren wordt er bij Nederlands en Engels gebruik gemaakt van het programma Diataal. Hierbij worden de uitkomsten van Diataal al op kleine schaal vertaald naar de lespraktijk. Zo worden bij Nederlands en Engels, na een grove analyse van Diataal, meer aandacht besteed aan onderwerpen waarop slechts gescoord werd.

Daarnaast wordt bij Nederlands gekeken of leerlingen uit een ander boek (van een ander niveau) kunnen werken als ze zwakker scoren.

Daarnaast geldt dat tijdens de gangbare evaluatiemomenten wordt gesignaleerd waar een leerling extra hulp nodig heeft. Hier zetten we individuele of klassikale interventies in. In het geval dat er een taalachterstand wordt geconstateerd is het de bedoeling om hulpprogramma te ontwerpen dat structureel kan worden in gezet wanneer leerlingen een taalachterstand hebben. Anderzijds streven we er ook naar als school om elke leerling als individu te zien en dus begeleiding op maat (per leerling verschillend) te bieden.

Ook is er in schooljaar 2018-2019 gestart met een training 'vakoverstijgend schrijven' om het gebruik van taal bij andere vakken meer in te zetten en zo meer rendement te halen uit de schrijfofdrachten. De ambitie is om een schoolbreed taalbeleid op te stellen.

WELKE ONDERSTEUNING BIEDT DE SCHOOL AAN (NAAST DE BASISONDERSTEUNING EN IN RELATIE TOT HET ONDERSTEUNINGSPROFIEL)?

Zoals beschreven in professionele ondersteuningsstructuur (POS) en het schoolzorgbeleidsplan heeft de school een duidelijke ondersteuningsstructuur:

- De school heeft haar structuur vastgelegd aan de hand van duidelijk omschreven Professionele Momenten.
- De school begeleidt leerlingen aan de hand van duidelijk omschreven interventies, met het oog op meetbare doelen; evalueert de doelen en stelt de interventies op afgesproken tijdstippen, waar nodig bij (in ontwikkeling in de bovenbouw).
- De school begeleidt vanuit onderscheiden taken en rollen aan de hand van Professionele Momenten.

SOORTEN ONDERSTEUNING

Interne zorg:

- O-team (ondersteuningsteam): Aan het O-team nemen deel: de orthopedagoog, SMW, de BPO-er, de ondersteuningscoördinator en op afroep eventueel de mentor of counselor. De leerlingen uit PM3 worden hier besproken of andere dringende zaken op het gebied van leerlingenondersteuning
- Het O-team XL: Aan het O-team XL nemen deel: GGD-schoolarts, SMW, de orthopedagoog, de BPO-er, Youz, leerplichtambtenaar, ondersteuningscoördinator en op afroep de mentor. Er worden leerlingen besproken met complexe problematiek waarbij meerdere disciplines betrokken zijn.
- Begeleiding leerlingen met extra ondersteuning: De leerlingen krijgen extra ondersteuning door de begeleider passend onderwijs, orthopedagoog of schoolmaatschappelijk werker. Samen met leerling en ouders wordt bekeken welke extra ondersteuning nodig is.
- Ondersteuning dyslexie/dyscalculieleerlingen: De dyslexie/Kurzweil specialist of lid van het ondersteuningsteam vult samen met de leerling aan de hand van het dyslexierapport een dyslexiepas in. Deze pas wordt indien nodig bijgesteld. Wanneer dit gewenst is, kunnen er ook oefensessies voor Kurzweil plaatsvinden. Verder kunnen leerlingen en ouders bij de dyslexiespecialist terecht met vragen.
- De leerlingcoördinator: De leerlingcoördinator is voor de leerlingen het aanspreekpunt bij lesverwijdering of absentie. De coördinator is betrokken bij de leerlingbespreking.

- Vertrouwenspersoon: De vertrouwenspersoon is het aanspreekpunt bij individuele dan wel collectieve problemen/ klachten op het gebied van seksuele intimidatie, racisme en agressie.
- SOVA-training/top: Training om de sociale vaardigheden van de leerling te ontwikkelen. Leerlingen worden in de 7e klas gescreend en tevens is er een informatiebijeenkomst voor de ouders.
- Faalangsttraining/tof: Training om de leerling vaardigheden aan te reiken om falen te voorkomen. De leerlingen worden in de 7e klas gescreend en tevens is er een informatiebijeenkomst voor de ouders.

Externe ondersteuning:

- School Maatschappelijk Werk: Gericht op psychosociale problematiek. Individuele begeleiding van de leerling. Gericht op de thuissituatie.
- Schoolverpleegkundige/schoolarts (GGD): Er vindt een screening plaats in de 8e klas en er is een vragenlijst in de 10e klas. Op eigen verzoek van leerlingen en ouders kan er een gesprek/onderzoek plaatsvinden. Betrokken bij het Mazzelproject/ziekteverzuim
- Leerplichtambtenaar: Gaat bij aanhoudend zorgwerkend verzuim een gesprek aan met leerling en/of ouders. Betrokken bij het Mazzelproject/ziekteverzuim.
- Begeleider passend onderwijs: Begeleiden van leerlingen met verschillende hulpvragen. Ondersteunen van de mentoren en docenten, meer coachende rol. Schrijven evaluatieverslagen van de begeleiding van de leerlingen
- CTO - Commissie toewijzing en ondersteuning: Adviseren school bij handelingsverlegenheid
- COB - Centrumonderzoek en begeleiding: Diagnostisch onderzoek bij leerlingen
- GGZ Mondriaan zorggroep/Youz: Specialist op het gebied van psychologische en psychiatrische problematiek.

Bovenstaande zorgstructuur versterken met PDCA.

4. Personeelsbeleid

INLEIDING

In dit hoofdstuk beschrijft de school kort de zaken die al plaatsvinden op gebied van professionalisering en welke ambities de school heeft. De uitgebreide visie en plan van aanpak is terug te vinden in het professionaliseringsplan personeel 2019-2024.

De beschrijving van het van het personeelsbeleid omvat in elk geval:

- Scholing ten behoeve van de bekwaamheden die horen bij een vrijeschooldocent.
- Hoe er wordt voldaan de bevoegdheidseisen en het onderhouden van bekwaamheden.
- Maatregelen die bijdragen aan de ontwikkeling van het onderwijskundig beleid.

DOEL EN AMBITIE

Professionalisering heeft als algemene doelstelling het bevorderen van het lerend vermogen van de individuele medewerker en de school als geheel en het implementeren van in de school gedragen beleid. Richtinggevend is de visie en daarmee samenhangend de eisen die de overheid stelt aan het onderwijs.

HOE WORDT VOLDAAN AAN DE BEVOEGDHEIDSEISEN VAN HET PERSONEEL EN OP WELKE WIJZE ONDERHOUDEN TEAMLEDEN HUN BEKWAAMHEID?

Bevoegdheden personeel

Vanuit Stichting LVO zijn de volgende eisen gesteld per functieprofiel deze zijn vastgelegd in het handboek personeel.

Bekwaamheden personeel

De bekwaamheden van de leerkrachten worden onderhouden vanuit de ontwikkelgesprekken en individuele gesprekscyclus zoals beschreven in individuele professionaliseringsplannen. Verder wordt er jaarlijks vanuit het strategische HRM een P-review gehouden door de directie m.b.t. het personeel.

Scholing

In het professionaliseringsplan is beschreven op welke wijze het Bernard Lievegoed College in beweging is op het gebied van scholing. Naast de individuele scholing die de medewerkers aangeven in gesprekken met leidinggevenden zijn er nog andere trajecten:

- leerkrachten die studeren voor een bevoegdheid in het vak dat ze geven of ambiëren;
- gezamenlijke scholing op het gebied van bijv. differentiatie;
- verdieping en verbreding van vrijeschoolpedagogiek en –didactiek zoals een Post-hbo, fenomenologie, werkplaats antroposofische menskunde of trainingen op het gebied van leerlingbespreking.

Begeleiding nieuwe leerkrachten

De afgelopen jaren is het Bernard Lievegoed College flink gegroeid qua leerlingen en dus ook qua leerkrachten. Om deze leerkrachten op een juiste manier te begeleiden in hun, vaak, eerste stappen in het vrijeschoolonderwijs werden ze begeleid door een oud-vrijeschoolleerkracht. Hierbij zijn er een aantal gezamenlijke bijeenkomsten waarin de nieuwe leerkrachten ingeleid worden in bepaalde thema's, maar ook vanuit intervisie casuïstiek met elkaar kunnen bespreken. Daarnaast krijgt iedere leerkracht meerdere lesbezoeken waar een uitvoerig verslag geschreven wordt, die ook met de leerkracht wordt nabesproken.

PERSONELE MAATREGELEN DIE BIJDAGEN AAN DE ONTWIKKELING EN UITVOERING VAN HET ONDERWIJSKUNDIG BELEID

Op het Bernard Lievegoed College is de formatie, geheel in lijn met de visie, gericht op de ontwikkeling van de leerling. Dit is terug te zien aan de volgende onderdelen:

- Ontwikkeltijd is ingezet evenals maximaal 24 lesuren waardoor er ruimte is voor ontwikkeling.
- Inzet van DOT waarbij de leerling ook feedback kan geven op de lessen.
- Onderwijsondersteunend personeel: er is een grote rol voor onderwijsondersteunend personeel op het Bernard Lievegoed College, zodat de docenten zich meer kunnen focussen op onderwijskundige zaken.
- Gedeelde jaarlagen: tijdens het samenstellen van de formatie wordt rekening gehouden dat er, daar waar de realiteit dit toelaat, er minimaal twee leerkrachten per jaarlaag lesgeven.
- Twee personen examenklassen: bij het samenstellen wordt eveneens gekeken of het praktisch mogelijk is om er vak minimaal twee eerstegraad leerkrachten te hebben. Hierdoor kan er samengewerkt worden wanneer er meer dan één examenklas is, maar ook gewisseld worden in cohorten van de verschillende niveaus.
- De samenwerking binnen de secties wordt versterkt. Docenten bereiden samen lessen voor en observeren elkaars lessen, om de kwaliteit van het onderwijs te vergroten.

- Mentoren: de mentoren krijgen in het formatieproces zo veel mogelijk lessen toebedeeld aan hun mentorklas, daar waar hun bevoegdheid dit toelaat.
- Sollicitaties: voor het invullen van nieuwe vacatures wordt door de teamleiders bekeken in hoeverre de kandidaat past in het profiel van een vrijeschoolleerkracht. Dit profiel is beschreven en komt ook terug in ontwikkelgesprekken.
- Invloed leerlingen: bij het aannemen van de nieuwe leerkrachten is het wenselijk dat de sollicitanten ook een proefles geven. Dit geeft naast het sollicitatiegesprek een goed beeld van de persoon en hoe deze binnen de cultuur van de school past. Daarnaast werd voor zittende leerkrachten de feedback van de leerlingen middels een Roos van Leary gevraagd aan de leerkrachten, dit kon een onderdeel zijn van het functioneringsgesprek.

PERSONEELSBELEID IN SAMENHANG MET ONDERWIJSKUNDIG BELEID EN AMBITIES

In deze paragraaf noemen we de belangrijkste aandachtspunten van personeelsbeleid voor de komende vier jaar. Deze beleidsonderdelen hangen nauw samen met de voornemens op onderwijskundig gebied en kwaliteitszorg.

Hiervoor is eigenaarschap, een onderzoekende houding en het samen komen tot een set van afspraken van belang. Van belang hierbij is dat het personeel gezamenlijk vaststelt wat men van elkaar verwacht, hetgeen helder wordt vastgelegd en regelmatig besproken wordt, waarbij meer gebruik gemaakt wordt van feedback van collega's en leerlingen. Het leren geven en ontvangen van de juiste feedback is een belangrijk thema de komende jaren. Verder past in de ambitie om de zaken die we tot nu toe hebben aangezet en opgetuigd te monitoren en te bewaken.

In relatie met het onderwijskundig beleid zijn op het gebied van personeelsbeleid de volgende beleidsvoornemens van belang:

Bevoegdheden personeel

Ambities en doelstelling:

- alle personeel is bevoegd voor het vak waar ze in lesgeven en/of ambiëren.
- personeelsleden worden aangemoedigd een 2^e bevoegdheid te halen.

Bekwaamheden personeel

Door de inzet van Digitaal observatiesysteem (Dot) nemen docenten meer regie over hun functioneren en de ontwikkeling hiervan. Ook wordt het handelen van docenten zichtbaarder op de indicatoren zoals beschreven door de inspectie.

Docenten krijgen lesbezoeken van teamleiders, maar ook van collega's. Naast de waarnemingen van de collega's en teamleiders, biedt deze tool ook de mogelijkheid om de feedback van leerlingen mee te nemen

Bij deze visitaties wordt de DOT gebruikt als leidraad voor het nabespreken van de les, maar ook meetbare data voor ontwikkelgesprekken. De achtergrond en procesbeschrijving hiervan is terug te vinden in het individuele professionaliseringsplan. Door de inzet van beoordelings- en ontwikkelingstool (BOOT) gaan docenten vanuit een duidelijk structuur vormgeven aan de ontwikkeling van hun professionalisering, functioneren en aandachtspunten. Deze tools passen sterk in het personeelsbeleid waar de ontwikkeling van de leerkrachten centraal staan. Zo worden deze tools ook ingezet, niet als controlerend instrument, maar als instrument dat door de leerkracht ingezet kan worden in zijn of haar professionele ontwikkeling.

Formatie

Preview houden en daarmee inspelen op de ontwikkelen. De school heeft momenteel een goede verdeling m.b.t. man/vrouw en leeftijdsopbouw. Voor de komende jaren zijn er geen knelpunten.

Pedagogisch en Didactisch handelen

Het begeleiden van docenten en het vorm geven aan de professionalisering van docenten blijft een rol van de teamleiders. Door de inzet van de DOT en BOOT wordt het effectiever om gesprekken vorm te geven op inhoud, maar ook te sturen op de ontwikkeling die gevraagd wordt door de lespraktijk en/of die richting krijgt door de ambitie van de leerkracht. Dit thema blijft centraal onderdeel op de ontwikkelingsgesprekken die de docenten voeren met de leidinggevenden en staan centraal in de scholing van deze docenten. Leidinggevende nemen hierdoor naast een rol als leider en manager ook een de rol op van coach.

Scholing

Naast de scholing die al gedaan wordt en beschreven staat zijn de volgende de ambities:

Scholing vanuit vraagstukken: doordat enkele leerkrachten zich verbinden met een speciaal thema zal heir ook scholing uit voort komen. Dit kan doordat de leerkrachten vanuit het vraagstukgroep expertise missen en deze aanvragen.

Maar ook een aanbeveling doen dat het wenselijk is om het team te scholen in een specifieke onderwijskundig en/of pedagogisch thema.

Inzichtelijk maken: een tweede ambitie is om de scholing van leerkrachten meer in een lijn te brengen. Collectief door deze te verbinden aan vraagstukken en een lijn en prioritering erin aan te brengen.

Individueel door de inzet van Dot en Boot, deze instrumenten laten enerzijds zien waar de ontwikkelpunten liggen en anderzijds wordt deze scholing en professionalisering ook duidelijk vastgelegd en inzichtelijk gemaakt.

Begeleiding nieuwe leerkrachten

De begeleiding van nieuwe leerkrachten zal blijven, zowel de gemeenschappelijk momenten als de individuele lesbezoeken met nabespreking. Hierbij wordt echter nog een volgende stap gezet. Leerkrachten die nieuw zijn op een vrijeschool zullen hun gezamenlijke intervisie momenten samen verzorgd krijgen met de nieuwe leerkrachten van de vrijescholen in Parkstad en Roermond. Hierdoor zal de groep o.a. uit meerdere personen bestaan en kan de dynamiek meer diepgang geven. Maar het sluit ook aan in de samenwerking die het Bernard Lievegoed College met de andere twee vrijescholen wenst.

5. Kwaliteitszorg

INLEIDING

In dit hoofdstuk beschrijven we op welke wijze wij onze kwaliteit bewaken, borgen en verbeteren.

De beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg omvat in elk geval het zorgdragen voor:

- het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen, bedoeld in artikel 8 eerste lid WPO-mede met behulp van het leerling- en onderwijsvolgsysteem, bedoeld in artikel 8 zesde lid WPO
- de kwaliteit van onderwijs niet enkel bepaald kan worden op basis van harde, meetbare resultaten, zoals slagingspercentages en de snelheid waarmee leerlingen het onderwijssysteem doorlopen.
- het vaststellen welke maatregelen ter verbetering nodig zijn. Goed onderwijs is het vertrekpunt; beter onderwijs het doel.

DOEL EN AMBITIE

Het doel en de ambitie van onderwijskwaliteit is meer te handelen vanuit de herijkte visie en missie om zo de gestelde doelen te bereiken, te borgen en te evalueren.

Het is nodig dat de school veel meer het eigen handelen evalueert en op grond daarvan verbeteringen aanbrengt. Het cruciale bij kwaliteitszorg is dan ook dat verschillende activiteiten op een planmatige, beredeneerde en structurele manier worden opgezet, uitgevoerd en geborgd worden. Als leidraad voor de inrichting van kwaliteitszorg maakt de school gebruik van Deming-Cycle, waarin de fasen Plan, Do, Check en Act zijn gedefinieerd.

Momenteel ligt de focus van meten te eenzijdig op cognitieve ontwikkeling, terwijl vaardigheidsontwikkeling, socialisatie en persoonsvorming, belangrijk onderdelen van de bedoeling van ons vrijeschoolonderwijs, in mindere mate gemeten worden.

Er moet dus ruimte zijn voor het subjectieve, het niet-meetbare. Dat vraagt vertrouwen in plaats van boekhouden; dat vraagt een continu gesprek tussen leerlingen, ouders en school en het managementteam. De ambitie van de school is om de niet-meetbare doelen zichtbaar te maken en het proces dat de leerling doorloopt m.b.t. vaardigheidsontwikkeling, socialisatie en persoonsvorming beter te beschrijven.

Dit kan als er binnen de school een cultuur is die wordt gekenmerkt door voortdurende aandacht voor kwaliteitsverbetering, voor reflectie en ontwikkeling, een cultuur waarin de zorg voor kwaliteit een zorg is voor allen.

HOE HEEFT DE SCHOOL ZICHT OP DE VERBETERING VAN ONDERWIJSKWALITEIT?

Zicht hebben op onderwijskwaliteit heeft te maken met al datgene wat je doet om de gewenste kwaliteit te monitoren en ook daadwerkelijk zeker te stellen.

De afgelopen schooljaren was het schoolplan en het daaruit vloeiende schooljaarplan jaar in handen van het managementteam en is er geen terugkoppeling geweest hoe de schooldoelstellingen uit het schoolplan zijn gemeten en geëvalueerd. De behaalde resultaten m.b.t. de doelen zijn weliswaar terug te vinden in het schoolplan, maar deze zijn minimaal gedeeld met het team en niet altijd onderbouwd. Kwaliteitszorg werd ook minimaal beschreven in het schoolplan 2014-2019. Er was onvoldoende zicht op onderwijskwaliteit.

Het stimuleren van een breed kwaliteitsbewustzijn en de stappen die daarbij horen vragen nog aandacht. Om zicht te krijgen wat we willen meten, gaat de school de school uit van het doel van het onderwijs, zoals de Bernard Lievegoed die als ambitie heeft beschreven. De opdracht van de school gaat verder dan het meten van kwantitatieve onderwijsresultaten, de school heeft een drievoudige opdracht en wil breder meten. De inspectie vraagt enkel naar de 'opbrengsten' van ons onderwijs. Voor de kwalificatie functie kunnen we die eenvoudig aanleveren. Het gaat dan met name om rendement onderbouw en bovenbouwsucces en de examenresultaten. De vraag is hoe maken we echter de opbrengsten van die andere domeinen zichtbaar? Hier gaat het om de meerwaarde van het vrijeschoolonderwijs. In samenwerking met de landelijke vereniging werken we aan een specifiek 'kwaliteitskader'. Het streven van is om over vier jaar de opbrengsten van de andere domeinen in kaart te brengen.

Er wordt sinds 2018-2019 gewerkt met de methode Leerkracht binnen het MT en ook de vraagstukgroepen die werken aan verbetervraagstukken werken volgens de methode Leerkracht.

De beschrijving hoe de school verbetermaatregelen vaststelt moet nog beschreven worden en is opgenomen in schooljaarplan van 2019-2020. In de beschrijving wordt ook opgenomen dat de school met PDCA-cyclussen gaat werken waardoor we meer zicht krijgen op onderwijskwaliteit. Op dit moment is de school bezig met het ontwikkelen van een visie op kwaliteitszorg. Hierdoor zal er een beter zicht komen op onderwijskwaliteit en met name hoe we onderwijskwaliteit kunnen borgen en verbeteren.

WELKE INSTRUMENTEN ZIJN INGEZET OM ONDERWIJSKWALITEIT IN KAART TE BRENGEN EN WELKE WENSEN LIGGEN ER?

De school hanteert sinds schooljaar 2019-2020 een kwaliteitskalender waarin diverse activiteiten en metingen zijn opgenomen.

De school vindt het belangrijk dat de instrumenten waarmee de kwaliteit wordt vastgesteld valide en betrouwbaar zijn. De school gebruikt daarvoor onafhankelijke tevredenheidsonderzoeken

om de tevredenheid van leerlingen, ouders en medewerkers vast te stellen. Daarnaast wordt voor de vakken Nederlands en Engels ingezet en voor rekenen wordt er gebruik gemaakt van een onafhankelijk digitale methode. Naast deze instrumenten vinden we de dialoog belangrijk en deze past ook binnen de cultuur van onze school. De school gebruikt daarvoor arena's van de methode Leerkracht, lesbezoeken en de interventielijsten van PTA en rapportvergaderingen.

Vanaf schooljaar 2019-2020 zullen we gebruik gaan maken van een nieuw instrument DOT en Boot om docenten meer regie te geven over hun eigen leerproces.

Deze instrumenten geven een beeld van ons onderwijs en een signaal m.b.t. verbetermaatregelen.

De acties die we daaruit op uit zetten, verwerken we in onze schooljaarplannen. Meten en evalueren vraagt bij een aantal instrumenten nog aandacht. Dit wordt in schooljaar 2019-2020 in kaart gebracht en willen we in schooljaar 2023-2024 geïmplementeerd hebben.

We hebben vastgesteld dat de school momenteel de doelen die met name gelden voor onderwijsresultaten en zicht hebben op de doorstroom niet voldoende vaststelt op basis van de analyses. De school mag beter gebruik van Vensters en MMP. In schooljaar 2019-2020 heeft de school in kaart gebracht welke maatregelen nodig zijn om de ononderbroken ontwikkelproces beter te bewaken.

OP WELKE MANIER WERKEN WE AAN ONDERWIJSKWALITEIT?

We vragen van onze medewerkers deelname aan vraagstukgroepen, vergaderingen, scholing en op de hoogte te zijn van interne en externe ontwikkeling binnen en buiten het onderwijs om zo bij te dragen aan school/onderwijsontwikkeling. In ontwikkelgesprekken komt dit onderwerp ook terug.

Deze manier van werken, vraagt om gedeeld leiderschap om gezamenlijk de verantwoordelijkheid te dragen en te nemen.

Om daarvoor ruimte te creëren is het van belang dat docenten zoveel mogelijk ondersteund worden m.b.t. administratieve processen, zodat er ruimte ontstaat naast de dagelijkse processen om na te denken over de onderwijsprocessen.

De school doorloopt de Deming-Cycle nog onvoldoende. Dit vraagt van de directeur en portefeuillehouder onderwijskwaliteit meer sturing op kwaliteitszorg en het schrijven van een plan van aanpak voor het beleidsplan kwaliteitszorg. Daarin moet ook worden gekeken hoe we de mensen en de middelen inzetten zodat onderwijskwaliteit daadwerkelijk gemonitord wordt.

HOE VERANTWOORDEN WE ONS OVER DE ONDERWIJSKWALITEIT?

De school stelt cyclus in gesprek met het bestuur middels o.a. de beleidsmonitor vast of we op koers liggen en niet onder de landelijke norm m.b.t. onderwijsresultaten en of de doelen die door het bestuur zijn vastgesteld. In de visie op onderwijskwaliteit nemen we mee hoe we ons meer en beter willen verantwoorden over onderwijskwaliteit.

6. Sponsorbeleid

In toenemende mate is er binnen het onderwijs aandacht voor sponsoring van bepaalde activiteiten. Het Bernard Lievegoed College heeft nog geen gebruik gemaakt van sponsoring.

Afspraken ten aanzien van sponsoring:

- Sponsoring wordt geaccepteerd ten behoeve van de leeromgeving (gebouw of inventaris), leermiddelen (computers, boeken, overig lesmateriaal) of excursies. Vanuit sponsorgelden zullen geen arbeids--relaties worden bekostigd. Schenkingen vallen niet onder het begrip sponsoring.
- De school hanteert het landelijk sponsorbeleid van het Ministerie van Onderwijs, waarbij gedragsregels vastgelegd zijn in een convenant. In het sponsorbeleid staan de volgende uitgangspunten centraal:
 - Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige doelstellingen alsmede de identiteit van de school;
 - Sponsoring mag de objectiviteit, geloofwaardigheid, betrouwbaarheid en onafhankelijkheid van het onderwijs niet in gevaar brengen;
 - De onderwijsinhoud en de continuïteit van het onderwijs mogen door sponsoring niet beïnvloed worden;
 - Reclame in lesmateriaal is niet toegestaan;
 - Sponsoring mag niet leiden tot ongewenst, gevaarlijk of ongezond gedrag.
 - De medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht bij het aangaan van sponsorovereenkomsten.

7. Financieel beleid

Uitgangspunt bij ons financiële beleid is dat we zoveel als mogelijk onze pedagogische en didactische doelstelling kunnen realiseren en waarmaken. Met andere woorden, geld is geen doel op zichzelf, maar maakt keuzes mogelijk om optimaal vrijeschool onderwijs te kunnen aanbieden.

Daarvoor kiest de school bewust voor kleinere groepen bij de kunstvakken. Er wordt daarbij wel steeds gekeken naar de haalbaarheid en mogelijke knelpunten.

In de bovenbouw streven we naar dertig leerlingen in de klas, maar ook hier kan van afgeweken worden. De school hanteert een grens van 32 leerlingen.

De school kent een relatief groot onderwijs ondersteund team. Deze ondersteuning vinden we waardevol voor de leerlingen als het gaat om leerlinggerichte ondersteuning maar ook de administratieve ondersteuning komt ten goede van de leerling. De docent kan zich op deze manier beter richten op onderwijskundige zaken.

Een knelpunt is de uitgave van leermiddelen, de kosten hiervan zijn te hoog. Hier wordt een plan van aanpak voor gemaakt en zal er ook een beleid leermiddelen worden opgesteld.

Scholing is een belangrijk item binnen de school en de kosten daarvoor zijn relatief hoog in vergelijking met andere scholen in Maastricht. Dit is een bewuste keuze, gezien het feit dat we het van belang vinden dat docenten zich ontwikkelen en daarin een voorbeeld zijn voor de leerlingen.

De school kent een gezond financieel beleid en ook voor de komende vier jaar kan de school dit waarmaken. De school stelt in het voorjaar een meerjarenbegroting en stelt dit aan de hand van nieuwe inzichten en prognoses ieder najaar bij. Bij de meerjarenbegroting hoort een toelichting die wordt gedeeld en besproken met het bestuur en de medezeggenschapsraad.

BELANGRIJKE UITGANGSPUNTEN EN INZICHTEN HORENDE BIJ DE MEERJARENBEGROTING

Uitgaand van de leerlingprognose zien wij een groei naar ongeveer 920 leerlingen in 2024 en hierop is onze meerjarenbegroting gebaseerd. Om de doelen uit dit schoolplan te verwezenlijken zijn de volgende beleidskeuzes gemaakt die invloed hebben op de begroting;

- meer ruimte voor maatwerkuren met minder voor -en na bereidingsuren,
- meer taakuren voor coaching,
- ontwikkeltijd inzetten voor collectieve en individuele vraagstukgroepen,
- maximaal 24 lessen bij fulltime aanstelling,

- in de bovenbouw bij kunstvakken groepsgrootte aanpassen indien nodig,
 - verlengd havo traject voor een de profielvakken samenvoegen met het reguliere traject,
 - maatwerkklas tl-leerlingen in leerjaar 3,
 - geen uitgifte van taakuren bij LC en LD-docenten, tenzij het apart groot project is met een kop en staart,
 - goede ondersteuning OOP, goede inzet administratie en ondersteuningsteam.
-

Bijlage 1: Werkdocument

De belangrijkste factoren van de interne analyse heeft de school teruggebracht tot vier standaarden waarbij de school de sterkte en zwakke of ontwikkelpunten aangeeft:

<u>Sterke punten van onze school</u>	<u>“Zwakke” of ontwikkelpunten van onze school</u>
<p>Op3 didactisch handelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prettig en veilig leerklimaat onder leerlingen én leerkrachten. • Hoge betrokkenheid van leerkrachten door kunstzinnig onderwijs en de autonomie die men heeft. • De leerling wordt gezien en het leren van de leerling in zijn ontwikkeling staat centraal in het handelen van de leerkrachten. 	<p>Op3 didactisch handelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Individuele pedagogisch-didactische ontwikkeling van leerkrachten monitoren en borgen. • Er mag meer aandacht komen voor leren leren en leerlingen begeleiden die moeite hebben mee te kunnen, maar buiten zorgbegeleiding vallen. • Er is een prettige en informele sfeer onder leerkrachten. Er meer een professionele houding gevraagd en gegeven worden.
<p>OP8 toetsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uit evaluatie blijkt dat we de procedure en wettelijke eisen m.b.t. examenreglement en de PTA's goed op orde hebben. • PTA-coördinator aangesteld. 	<p>OP 8 toetsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is geen toetsbeleid. • PTA's meer school afsluitend laten zijn.
<p>OR 1 resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meer bewustzijn over op- en afstroom. • Er zijn studiepleinuren ingezet om leerlingen meer maatwerk te bieden. • Er zijn coaches aangesteld voor leerlingen die vastlopen of minder gemotiveerd zijn. 	<p>OR1 resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Op leerling niveau zien we onnodig afstroom. • Resultaten moeten beter geanalyseerd worden. • Risico examenresultaten havo

	<ul style="list-style-type: none"> • Onvoldoende kennis en vaardigheden die horen bij coaches, scholing dient plaats te vinden.
<p>KA 1 kwaliteitszorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er is meer bewustzijn voor kwaliteitszorg en dat dit ondersteunend is voor het bewaken dat leerlingen een ononderbroken ontwikkelingsproces kunnen doorlopen en dat het onderwijs wordt afgestemd op de voortgang in de ontwikkeling van leerlingen. 	<p>KA1 kwaliteitszorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de school heeft niet voldoende gedefinieerd wat onderwijskwaliteit betekent binnen de school en hoe die samenhangt met de visie. • de school heeft onvoldoende beschreven hoe we zicht houden, werken aan en de kwaliteitszorg verantwoorden. • de school heeft niet voldoende beschreven hoe de school verbetermaatregelen vaststelt als daar aanleiding toe is.

<u>Kans voor onze school</u>	<u>Bedreiging voor onze school</u>
<p>Op3 didactisch handelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • heersende opvatting over leren en aanpassingen aan het curriculum geven ruimte voor onze identiteit. • huidig politiek landschap (LVO en Den Haag) geeft ruimte voor de visie en missie van de vrijeschool. 	<p>Op3 didactisch handelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • externe middelen matchen niet met de opvattingen van het Bernard Lievegoed College. • krimp van leerlingenaantallen Maastricht. • tekorten aan leerkrachten zorgt ervoor dat er geen goed strategisch personeelsbeleid gevoerd kan worden.
<p>OP8 toetsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer afstemming, meer in lijn met de kerndoelen. 	<p>OP8 toetsen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vervallen in te strakke regelgeving.

<ul style="list-style-type: none"> • meer ruimte voor vrijeschoolonderwijs 	
<p>OR1 resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer mogelijkheden voor eigen ambities. 	<p>OR1 resultaten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wet- en regelgeving examen volgt te langzaam de ontwikkelingen die plaatsvinden in het onderwijs.
<p>KA 1 kwaliteitszorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meer samenwerking en kennis delen. • meer balans tussen onderbuikgevoel en data 	<p>KA 1 kwaliteitszorg:</p> <ul style="list-style-type: none"> • star- en rechtlijnigheid • frustratie vanuit de autonomie.

Met deze analyse en de P-review personeel hebben we positie van de school vastgesteld.

Bijlage 2: Bij het schoolplan 2019-2024, stand van zaken 2019-2020

Lid	Standaarden	Wettelijk minimum	Eigen aspecten van kwaliteit
1	Geen corresponderende standaarden		
2A	<p>OP 1 Aanbod</p> <p>OP 2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding (ook schoolondersteuningsprofiel)</p> <p>OR 1 Resultaten</p> <p>OR 2 Sociale en maatschappelijke competenties</p>	<p>Is beschreven:</p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe de school een doorlopende leerlijn mogelijk maakt? <p><i>Er is geen heldere procesbeschrijving of PCDA-cyclus. Wél is beschreven hoe het traject is aangezet bij de sectievoorzitters (OP1.1A1 en OP1.1A2).</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - hoe het burgerschapsonderwijs is ingericht? <p><i>Er is omschreven hoe we binnen ons onderwijs actief burgerschap bevorderen (OP1-3I). Verder is er afgelopen schooljaar (2018-2019) onderzoek gedaan naar het burgerschap binnen onze school. Er is daarbij een inventarisatie gemaakt van wat we al doen (OP1-3I1) en er is een rapport opgesteld met aanbevelingen (OP1-3I2). In schooljaar 2019-2020 wordt gestart met de aanmeldingsprocedure bij UNESCO (OP1-3I3) en wordt samen met leerlingen een werkplan opgesteld (OP1-3I4).</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> - Periode-onderwijs - Heterogene groepen - Werken vanuit mensbeeld - Extra-curriculaire vakken - (meer) Vakoverstijgend

- wat de school aanbiedt qua extra ondersteuning (in relatie tot het ondersteuningsprofiel)?

Dit staat omschreven in het schoolondersteuningsprofiel. Jaarlijks wordt bekeken welke extra ondersteuning noodzakelijk is voor de leerling zoals beschreven in het stuk over de leerlingparticipatie en zoals omschreven in schoolplan. Alle extra ondersteuning een startgesprek waarbij ouders en leerling aanwezig zijn zorgbeleidsplan.

- hoe de school de leerlingen volgt?

Op verschillende manieren volgen wij de ontwikkeling van de leerlingen.

- Leerlingvolgsysteem
- 3x rapportage
- Ontwikkelgesprekken
- Ontwikkelschets
- GMZ-formulier
- Huisbezoek
- Analyses
- Interventies

- Werkhouding. Inzet, concentratie, zelfstandigheid organisatie
 - Periodebeoordelingen
 - MB: Niveau advieslijst ten behoeve van monitoren niveau leerlingen MB
 - BB: monitoren niveau ln. BB
 - Procesbeschrijving
- Bovenstaande stukken zijn op te vragen.

- welke onderwijstijd de school hanteert?

De lestijden zijn terug te vinden in de schoolgids In het jaarrooster en begeleidend tekst jaarrooster, dat goedgekeurd is door de MR, staan de activiteiten die worden verzorgd in het onderwijsprogramma omschreven.

- hoe de school omgaat met taalachterstanden?

Naar aanleiding van verschillende manieren waarop wij de leerlingen volgen, wordt gesignaleerd waar een leerling extra hulp nodig heeft. Hier zetten we individuele of klassikale interventies in.

- welke vakken de school aanbiedt?

Deze staan omschreven in de lessentabel die is terug te vinden in de schoolgids.

- hoe de school omgaat met kerndoelen en referentieniveaus?

1. Doorlopende leerlijnen

Per sectie of vakgroep is er een doorlopende leerlijn. Hierin wordt rekening gehouden met kerndoelen, eindtermen en referentieniveaus.

2. Taal

In de doorlopende leerlijnen is bij de talen door vakgroepen geborgd dat de referentieniveaus worden gehaald.

Daarnaast wordt er bij Nederlands en Engels sinds schooljaar 2014-2015 gebruik gemaakt van het programma (draaiboek) Diataal. Hierbij worden de uitkomsten van Diataal al op kleine schaal vertaald naar de lespraktijk. Zo worden bij Nederlands en Engels, na een grove analyse van Diataal, meer aandacht besteed aan onderwerpen waarop slechts gescoord werd. Daarnaast wordt bij Nederlands gekeken of leerlingen uit een ander boek (van een ander niveau) kunnen werken als ze zwakker scoren.

3. **Rekenen**

Voor rekenen is er sinds 2016 is er een rekenbeleidsplan dat destijds gemaakt door de rekendocenten. Afgelopen schooljaar (2017-2018) is hier in kleine mate van af geweken i.v.m. een aanpassing in de lessentabel.

Sinds dit jaar wordt gebruik gemaakt van een ander rekenprogramma. Daarom wordt dit schooljaar gaandeweg het rekenbeleid aangepast. Voor nu is er een kader beoordeling en toetsing 2018-2019 in de middenbouw. Dit is in samenspraak met de rekendocenten van de middenbouw (klassen 7,8&9) opgesteld. Hierin staan voortgangscijfers die leerlingen moeten behalen. Daarnaast wordt de rekensite gebruikt voor het raadplegen van de doorlopende leerlijn v.w.b. de scores. In de bijlage de docentenhandleiding voor de rekensite. Gaandeweg het schooljaar wordt het kader beoordeling en toetsing aangevuld.

		- bij andere voertaal dan Nederlands: hoe de school daarmee omgaat? NVT	
2B	OP 3 Didactisch handelen Elementen uit 2a voor zover het gaat om zaken die de wettelijke voorschriften ontstijgen		- Feedback en reflectie d.m.v. cijfer- en woordbeoordelingen. Dit gebeurt voornamelijk in de periodebeoordelingen. - Kunstzinnig onderwijs (hoofd- hart- handen, in- en uitademen in lessen en in lesdag) In 2013-2014 is er een uitgebreid onderzoek gedaan naar het kunstzinnig onderwijs op het Bernard Lievegoed College. Hier is een notitie van gemaakt. Aan de hand hiervan is vastgesteld dat er hierin gegroeid kan worden. Daarnaast volgen alle nieuwe docenten een opleiding specifiek voor de vrijeschool (bewijs??).

		<p>- Vernieuwende houding door vrijeschoolonderwijs waarbij je continue het programma afstemt op de maatschappelijke en pedagogische behoeftes.</p> <p>Per sectie of vakgroep is er een doorlopende leerlijn. In deze doorlopende leerlijn hebben de vakgroepen/secties aangegeven waarom bepaalde stof op een bepaalde plek in het curriculum wordt behandeld. Daarbij is er gekeken dat de lesstof aansluit op de leeftijdsfasen van de leerling. De leeftijdsfase, die samenhangt met de leeftijdskenmerken, per leeftijdskarakteristiek, per jaarlaag, zoals die op vrijescholen wordt gehanteerd en beschreven is.</p>
--	--	---

			<p>- De school creëert een leerklimaat waardoor leerlingen actief en betrokken zijn.</p> <p>Er heerst een gezond, prettig en veilig leerklimaat. Documenten ter ondersteuning over het klimaat op school:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tevredenheidsonderzoek personeel. - Tevredenheidsonderzoek leerlingen - Tevredenheidsonderzoek ouders - Gespreksarena's docenten, ouders, leerlingen
2C	SK 2 Pedagogisch klimaat	<p>Is het schoolbeleid over het pedagogisch-didactisch klimaat en het schoolklimaat beschreven?</p> <p>Het pedagogisch-didactisch handelen is opgenomen in het schooljaarplan en de schoolgids.</p>	<p>- Gedragsregels leerlingen</p> <p>Alle leerlingen houden zich in grote mate aan de 10 gouden regels van LVO.</p>

		<p>De school mag dit nog beter beschrijven in één notitie. Nu wordt dit beschreven in diverse notities.</p>	<p>Verder werken we op school met een leerlingenreglement en een leerlingenstatuut.</p> <p>- Gedragsregels docenten</p> <p>Alle medewerkers en leerlingen van LVO moeten in een prettige omgeving kunnen werken en leren. Om dit te kunnen realiseren wordt verwacht dat iedereen zich houdt aan een aantal duidelijke gedragsregels en protocollen. De tien gouden regels over veiligheid gelden op alle LVO-locaties. Ook de gedragscode internet en het anti-pestprotocol zijn op iedereen van toepassing, zorg dat je weet wat er van je verwacht wordt en draag bij aan een prettige en veilige werk- en leeromgeving.</p>
--	--	---	---

		<p>- Betrokkenheid leerlingen bij positief schoolklimaat: AV-team, Groenteam, leerlingenraad, GSA.</p> <p>Vanuit onze antroposofische achtergrond als vrijeschool heeft leerlingparticipatie een belangrijke rol (OP1-3E). Er zijn diverse initiatieven waar de betrokkenheid van leerlingen zichtbaar wordt, waaronder:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het AV-team - Het greenteam, <p>leerlingen die bijdragen aan het buitenterrein van school</p> <ul style="list-style-type: none"> - Leerling participatie - Deelname aan de jaarfeesten - Deelname avonden en opendagen.
--	--	--

			<p>- Voorbeeldgedrag door het personeel/team: Vb. Op tijd teruggeven en inleveren van zaken zodat leerlingen inzien dat het belangrijk is verantwoordelijkheid te nemen in hun gedrag.</p> <p>Docenten gedragen zich in de lijn met de visie en ambitie die wij hebben als school. Deze worden gemonitord vanuit de lesbezoeken en structureel bekeken zoals beschreven in de kijkwijzer. Dit krijgen wij onder andere terug uit de feedback die ouders geven</p> <p>- Inrichten van oefensituaties om leerlingen te begeleiden bij de ontwikkeling van sociale en maatschappelijke competenties: Dit zie je bijvoorbeeld terug bij kanjertraining omschreven in of bij de stages.</p>
--	--	--	--

			<p>Op het BLC kennen we drie stages; de winkelstage in klas 9, de sociale stage in klas 10 en de idealen stage in klas 11. Binnen de stages komen de leerlingen met andere culturen en groepen in contact doordat er stageplekken worden geworven die daar betrekking op hebben. Een praktijkvoorbeeld hiervan is omschreven. De stagecoördinator heeft hierin het overzicht, deze taken staan beschreven.</p> <ul style="list-style-type: none">- Begeleiding leerlingen bij het waar mogelijk zelf oplossen van problemen en conflicten <p>De leerlingen die uit de les verwijderd worden, dit kan diverse redenen hebben,</p>
--	--	--	--

			<p>beschrijven de aanleiding hiervan op een verbeterformulier en gaan het gesprek aan met de docent.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Inrichting van het gebouw: Piano in de hal, jaarring
2D	SK 1 Veiligheid	<p>Zijn het veiligheidsbeleid, de monitoring van de veiligheid en de coördinatie van het anti-pestbeleid beschreven?</p> <p>De school heeft een veiligheidsbeleid dat staat beschreven in het veiligheidsplan “de Veilige School”. Alle bijbehorende documenten zijn te vinden op de s-schijf, deze is toegankelijk voor het personeel. Er is een preventieteam (waar ook ouders in deelnemen) dat een aantal keren per jaar bij elkaar komt, dit alles wordt beschreven in het preventieplan. De preventiemedewerker beheert de incidentenregistratie in Magister. Regelmatig komen er onderwerpen van de veilige school aanbod tijdens de algemene vergadering.</p>	- Versterkt mentoraat

3A	KA2 Kwaliteitscultuur	Is beschreven hoe de school zorgt voor bevoegd en bekwaam personeel?	
3B	Geen corresponderende standaarden	Op het gebied van onderwijskundig leiderschap leeft binnen het managementteam een cultuur van leren en verbeteren. Dit uit zich in de scholing op diverse onderdelen. Zowel individueel, maar ook als team (bijvoorbeeld door een traject. Binnen het MT zijn de taken op een dusdanige manier verdeeld dat er een duidelijke focus ligt op de verschillende portefeuilles, maar ook zorgt voor verbinding als managementteam. Verdere taken zijn duidelijk verdeeld en helder omschreven in de organisatiestructuur van de BLS. De taken die verdeeld zijn worden gemonitord op resultaat en waar nodig bijgesteld middels verbeterplannen. Er is een cultuur waar we met elkaar praten in plaats van over elkaar, dit resulteert in een veilig werkklimaat voor medewerkers, zie het tevredenheidsonderzoek onder werknemers.	- Hoe zet men het personeelsbeleid in om de onderwijskundige ambities te ontwikkelen en te verwezenlijken? Zie professionalseringsplan 2019-2024
3C	SK 2 Pedagogisch klimaat OP 3 Didactisch handelen	Is beschreven wat de school op pedagogisch-didactisch vlak van de leraren verwacht? Het pedagogisch-didactisch handelen is opgenomen in het schoolplan in onderdeel 2.1 en 2.2	- Welke ambities heeft de school met het pedagogisch-didactisch handelen van de leraren? Deze zijn terug te vinden in het schoolplan.

3E	KA3	<p>Is beschreven hoe de leerlingen invloed hebben op het personeelsbeleid?</p> <p>Niet beschreven. Wordt opgenomen in het professionaliseringsplan.</p>	<p>- Welke eigen ambities heeft de school voor leerlingenparticipatie?</p> <p>Leerlingparticipatie mag nog sterker in de school komen te staan en meer vanuit de leerlingen komen. Daarmee samenhangend wordt er gewerkt aan een plan om PBS (Positive Behaviour Support), in het hele onderwijs te integreren. Het idee is om vanuit preventieve strategieën en interventies beter te kunnen aansluiten bij de behoeften van leerlingen, waardoor uitval vermindert en leerlingen positief worden gestimuleerd op sociaal-emotioneel gebied.</p>
4A	<p>OP 2 Zicht op ontwikkeling en begeleiding</p> <p>OR 1 Resultaten</p> <p>OR 2 Sociale en maatschappelijke competenties</p> <p>OR 3 Vervolgsucces</p>	<p>Is beschreven hoe de school monitort of het onderwijs zo is ingericht dat de leerlingen zich ononderbroken kunnen ontwikkelen en het onderwijs op hun behoeften is afgestemd?</p>	

	KA 1 Kwaliteitszorg KA 2 Kwaliteitscultuur KA 3 Verantwoording en dialoog	D.m.v. input uit vergaderingen, leerling-arena's, ouder-arena's en docenten-arena's wordt input verzameld. Er is geen PCDA-cyclus hiervoor.	
4B	KA 1 Kwaliteitszorg KA 2 Kwaliteitscultuur KA 3 Verantwoording en dialoog	Is beschreven hoe de school verbetermaatregelen vaststelt als daar aanleiding toe is? Niet beschreven, wordt wel opgenomen in het schoolplan 2019-2024 en in het schooljaarplan 2019-2020	